

Peper

voren heeft gebracht, heeft wel iets heel moois. Die is namelijk niet klachtafhankelijk. Mag ik haar, maar ook de heren Van Wijmen en Schutte zeggen dat dit punt uiteraard zal worden besproken in de gemengde werkgroep die aan de slag is. De heer Schutte heeft ook een logische redenering gehouden. Je kunt niet beide systemen laten functioneren. Ik zie dat ook als niet erg voor de hand liggend.

De opmerking over de lijst met ZBO's heb ik goed begrepen, maar ik houd nog even een slag om de arm.

Is het wat de witte vlekken en de motie betreft niet zo, voorzitter, dat de motie aanstaande dinsdag in stemming wordt gebracht? Zoals ik de motie lees, heeft zij mijn grote sympathie. Het lijkt mij echter verstandiger om daar nog wat preciezer naar te kijken. Mocht u voor die tijd niets van mij horen, dan heb ik haar ook bij tweede lezing begrepen. Wat de eisen voor een dergelijke voorziening betreft wijs ik erop dat een commissie-Scheltema werkzaam is. De commissie-Scheltema studeert daarop en komt met een ontwerp voor de eisen die aan zo'n voorziening moeten kunnen worden gesteld. Ik was, eerlijk gezegd, van de werkzaamheden van die commissie op dit punt niet helemaal op de hoogte, maar het wordt mij aangereikt. Die commissie zit er dus nog tussen, maar dit staat waarschijnlijk de voortgang, gelet op het tijdspad, niet in de weg.

Tegen de heer Schutte kan ik zeggen dat in de brochure op de positie van de commissie voor de Verzoekschriften zal worden ingegaan. Ik kan nu al zeggen dat daarin op geen enkele wijze afbreuk zal worden gedaan aan de bestaande praktijk van onder andere de belastingdienst om te wijzen op de mogelijkheid van zowel het indienen van een klacht bij de Nationale ombudsman als een verzoekschrift bij de commissie voor de Verzoekschriften. De positie van de commissie en uiteraard de functie ervan zullen ook in het voorlichtingsmateriaal nog eens worden genoemd.

Er is door de heer Santi gevraagd naar de aanbevelingen. Die worden in ieder geval zijdens het ministerie gevolgd. De gelukkige praktijk is dat de aanbevelingen – ik zie even af van de opmerkingen van mevrouw Halsema over de IND – meestal worden gevolgd. Als dat niet het

geval is, valt het in ieder geval de Nationale ombudsman op. Het is een goede praktijk dat de meeste aanbevelingen van de Nationale ombudsman worden gevolgd. Daar wordt uitvoering aan gegeven.

De heer Luchtenveld zei: laten wij het nu niet hebben over die financiën. Een wat bredere beschouwing over juridisering en de Nationale ombudsman zal bij een debat over de nota aan de orde komen. Hij vroeg om bij de begroting een bredere beschouwing te geven over de financiën in relatie tot de werkdruk. Zo vat ik het maar even samen.

De heer **Luchtenveld** (VVD): Ik heb in eerste termijn gezegd dat wij ons zorgen maken over de trage afhandeling van klachten, althans trager dan ons lief is. Dit komt mede door de instroom van klachten van asielzoekers over de IND en dergelijke. U heeft wat andere punten aangehaald die misschien tot minder klachten aanleiding zouden geven, maar naar ons oordeel zijn het te veel inschattingen en is er te weinig hard. Ik meen dat het goed is om alle effecten toch eens op een rijtje te zetten en dat vraag ik eigenlijk in het kader van de begrotingsbehandeling.

Minister **Peper**: Ik kan u dat wel toezeggen, maar u moet dan geen hele dikke nota voor u zien. Ik weet op dit moment ook niet waar dit een plaats krijgt. Uiteraard kan hierop worden ingegaan.

De heer Van Wijmen heeft nog eens gewezen op de kwaliteitsbewaking van de ombudsmanfunctie. Hij zei: kijk uit voor een tweede lezing. In de commissie-Scheltema wordt thans gewerkt aan het formuleren van minimumeisen waaraan externe onafhankelijke klachtvoorzieningen moeten voldoen. Daarmee zal de kwaliteit worden gegarandeerd. De Nationale ombudsman is derhalve niet bedoeld als tweedelijnsklachtinstantie. Het systeem heeft die kenbaarheidsvereisten. Als het aan minimumeisen voldoet, heeft het heel veel voordelen. Het is uiteraard geen gebrek van de Nationale ombudsman, maar hij is in de perceptie van mensen vrij ver weg als het om bepaalde zaken gaat. In ieder geval is dat een beetje het succes van de grootstedelijke ombudsfunctie. Dit heeft natuurlijk ook het effect van het

voorkomen van klachten, doordat men beleidswijzigingen introduceert. Ik heb wel oog voor het punt van de heer Van Wijmen. Die betalingen kunnen niet alleen principieel, maar ook in de praktijk iets ongemakkelijks krijgen, als het gaat om de relatie tussen een ambtelijk medewerker en een burger.

Ik heb goed nota genomen van zijn aansporing om niet bang te zijn voor juristen. Dat ben ik eerlijk gezegd ook niet, maar er zijn er wel veel, zo is mijn ervaring.

Ik zal onthouden dat mevrouw Halsema meedenkt over de alternatieve werkkring, want je weet maar nooit!

Ik hecht eraan te stellen dat de staatssecretaris van Justitie in het bijzonder verantwoordelijk is voor de relatie met de IND, maar er is natuurlijk veel voor te zeggen dat als het zo omvangrijk is, er structurele kanten zitten aan het een en ander. Misschien mag ik het zo zeggen dat ik de staatssecretaris daarover nog eens zal spreken, ook omdat hier gezegd wordt dat de minister van BZK in alle collegialiteit een streepje voor heeft om hem dit onder de aandacht te brengen en mogelijkerwijze behulpzaam te zijn bij de wijze waarop je het zou kunnen doen. Ik wil die uitdaging graag oppakken. Er is dan wel een mogelijkheid om de Kamer daarover, waarschijnlijk via hem, nadere informatie te geven. Ik zeg nu uit mijn hoofd dat er onderzoek gaande is naar het functioneren van een en ander, maar dat zeg ik, eerlijk gezegd, een beetje uit de losse pols.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, op een nader te bepalen tijdstip over de motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Sluiting 16.22 uur

□

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. twee koninklijke boodschappen, ten geleide van de volgende voorstellen van (rijks)wet:

Wijziging van de Wet milieubeheer (meldingenstelsel) (26552);

Lijst van ingekomen stukken

Wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs met het oog op afschaffing van de einddatum voor indiening van aanvragen tot bekostiging van nevenvestigingen in verband met bijzondere omstandigheden, alsmede enige vooral technische aanpassingen (afschaffing einddatum aanvraag nevenvestigingen; technische aanpassingen) (26555).

Deze koninklijke boodschappen, met de erbij behorende stukken, zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. vier brieven van de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, met de mededeling, dat zij in haar vergadering van 1 juni 1999 de haar door de Tweede Kamer toegezonden voorstellen van wet, gedrukt onder de nummers 17141, 25454 (R1595), 26235 en 26303 heeft aangenomen.

De voorzitter stelt voor, deze brieven voor kennisgeving aan te nemen;

3. de volgende brieven:

twee, van de minister-president, minister van Algemene Zaken, te weten:

een, ten geleide van de Financiële verantwoording van het Huis der Koningin (I) over het jaar 1998 (26541, nr. 1);

een, ten geleide van de Financiële verantwoording van het ministerie van Algemene Zaken (III) over het jaar 1998 (26541, nr. 3);

een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van de Financiële verantwoording van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) over het jaar 1998 (26541, nr. 5);

twee, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, te weten:

een, ten geleide van de Financiële verantwoording van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) over het jaar 1998 (26541, nr. 7);

een, ten geleide van de Financiële verantwoording van het Spaarfonds AOW over het jaar 1998 (26541, nr. 9);

een, van de minister van Justitie, ten geleide van het kabinetsstandpunt over de aanbevelingen van de werkgroep die het Interdepartementaal beleidsonderzoek 1997-1998 naar de TBS uitvoerde en

het rapport "Over stromen" van deze werkgroep (26562);

een, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, ten geleide van het rapport van het Interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) inzake de arbeidsparticipatie van ouderen bij de rijksoverheid (26560);

een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van de notitie Ruim baan voor culturele diversiteit (26565);

een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, ten geleide van het Tracébesluit Betuweroute 1998-2 (22589, nr. 146);

een, van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, over de afronding van het landbouwgedeelte van Agenda 2000 (21501-16, nr. 232);

een, van de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, inzake varkenspest in de Duitse plaats Wegberg in de deelstaat Nordrhein-Westfalen (25229, nr. 55);

een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van een aantal stukken behorende bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene bijstandswet (25761, nr. 7);

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over een overbruggingsregeling verschuiving betaalmoment AOW (26200-XV, nr. 68).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

4. de volgende brieven:

een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, inzake informatievoorziening inzake Europese onderwerpen;

een, van de staatssecretaris van Defensie, ten geleide van de rapportage en beleidsaanbevelingen inzake de positie van homoseksuelen binnen de defensieorganisatie;

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het verslag van de werkconferentie over de nota "Op weg naar een nieuw evenwicht tussen arbeid en zorg";

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, inzake voorhangprocedure ingevolge artikel 33, derde lid, Wtz 1998.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies en niet te drukken;

5. de volgende brieven:

een, van H. Visser, inzake het plegen van internationale ambtsmisdrijven;

een, van mevrouw L.G. Witteveen, inzake haar persoonlijke omstandigheden;

een, van mevrouw D. Bekker-Isakovic, inzake het verzoek namens het Nederlands comité Joegoslavische vrouwen tegen oorlogshandelingen;

een, van de Stichting van de Arbeid, inzake de toekomstige uitvoeringsstructuur werk en inkomen;

een, van H. Litjens, inzake de NAVO;

een, van de Raad voor verkeer en waterstaat, ten geleide van het jaarverslag 1998;

een, van mevrouw M. de Wit, inzake de NAVO.

Deze brieven e.a. liggen op de griffie ter inzage.